

Rådet for dyreetikk

Oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet

Rådet for dyreetikk

Lina Ahlén, leder av sekretariatet

Veterinærinstituttet

Postboks 64

1431 Ås

Tlf.: 94 86 46 64

e-post: lina.sara.elisabeth.ahlen@vetinst.no

Hjemmeside: <http://www.radetfordyreetikk.no>

Facebook: <https://www.facebook.com/radetfordyreetikk/>

Til

Landbruksdirektoratet

Deres referanse: 25/36473 - 2

Vår referanse:

Ås, 31.08.2025

Forespørsel om å gi innspill til forskriftsarbeid om bruk av hund

Rådet for dyreetikk takker for invitasjonen til å bidra med forhåndsinnspill til et kunnskapsgrunnlag i forbindelse med endringer i Viltressursloven § 27 som omhandler jakthundtrening og bruk av hund under jakt.

Rådet for dyreetikk er et bredt sammensatt, uavhengig, rådgivende organ som er oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet. Rådets mandat innbefatter å vurdere prinsipielle etiske sider ved alle typer dyrehold og forholdet til viltlevende dyr, gi råd om regelverk og bidra til en løpende debatt om dyreetiske spørsmål i samfunnet. Hele mandatet og informasjon om medlemmer mv. finnes her: <https://www.radetfordyreetikk.no/om-oss/>.

Nåværende lovverk

Viltressursloven § 27 omhandler jakthundtrening og bruk av hund under jakt og lyder:

«Jakthundtrening og bruk av hund under jakt er tillatt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov.

Hundeføreren skal sørge for at jakthundtrening og bruk av hund under jakt skjer på en aktsom måte og i samsvar med aktsomhetskravene i hundeloven §§ 3 og 9 og med dyrevelferdsloven.

Kongen kan gi forskrift om:

- a. til hvilke tider jakthundtrening og bruk av hund under jakt kan foregå*
- b. begrensninger og vilkår for jakthundtrening og bruk av hund under jakt*
- c. forbud mot bruk av hund med bestemte funksjonsmåter eller særlige egenskaper til jakthundtrening og jakt*
- d. krav til ettersøksekvipasje og om krav om tilgang til godkjent ettersøkshund*
- e. trening av hund for jakthundprøver og til jakt.»*

Rådet for dyreetikk

Oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet

I forespørselen til Rådet for dyreetikk opplyser dere om at det i et kommende forskriftsarbeid vil bli vurdert et forbud mot bruk av skarpe hunder og en regulering av antall hunder som kan brukes samtidig på samme vilt. I kunnskapsgrunnlaget ønsker dere å få belyst ulike aspekter som kan være relevante for vurderingen av denne forskriftsregulering og Rådet for dyreetikk vil derfor diskutere disse temaene med fokus på dyreetikk og dyrevelferd.

Presisering av begreper

Rådet for dyreetikk mener at definisjonen for skarpe hunder, «hund som ved bitt holder, skader eller dreper viltet» er en uklar og bred definisjon som vi vil nærmere begrunne.

Skarp hund

Hvordan hunder brukes ved jakt varierer etter jaktform - forskjellige hunderaser har ulike jaktinstinkt og trenes på forskjellige måter. Korrekt brukt av hund kan øke sjansene for at skadet vilt blir funnet og dermed redusere unødig lidelse hos dyret.

- Losende hunder brukes til å oppdage, spore og holde viltet i ro eller drive det mot jeger
- Stående fuglehund finner fuglen og står stille for å vise jegeren hvor den er
- Appporterende hunder brukes fremst ved fuglejakt for å hente skutt fugl raskt til jeger som avliver fuglen
- Ettersøkshunder brukes til å finne skadet vilt etter påskyting eller ulykke

Det er derfor viktig å beskrive/avklare hvilke hunderaser/jaktform som er inkludert i definisjonen skarp hund. Rådet for dyreetikk mener det er en vesentlig forskjell på en hund som appporter og en hund som er trent opp for å skade eller drepe. Apporthunder holder viltet i munnen, bærer det til jeger, men dreper det ikke. Denne form for skarpe hunder kan bidra til å redusere stress og lidelse hos viltet mens en skarp hund som er trent til å skade eller drepe innebærer økt risiko for å påføre viltet unødvendig lidelse.

Vilt

Vilt er en samlebetegnelse for både arter og individer som igjen vil variere i antall, størrelse og livsstadier. I en lovtekst mener vi at dette bør presiseres omkring hvilke vilttyper som skal omfattes av lovverket. Lovverket må være tydelig på individer og arter. Videre kan uttrykket «å holde viltet i munnen» tolkes i ulike retninger fra hunder som biter seg fast og holder viltet til jeger er på plass til appporterende hunder som bærer viltet i munnen tilbake til jeger. Rådet mener at det bør være tydelige definisjoner for hvilke vilttyper som omfattes.

Skarpe hunder - Effekt på vilt og dyrevelferd

Rådet for dyreetikk er bekymret for å tillate skarpe hunder som skader eller dreper dyret selv under jakt, da det kan ha flere negative effekter for viltet og økosystemer:

Økt dyrelidelse og dårlig dyrevelferd

Viltresursloven (§ 18) sier at «jegeren har ansvaret for at jakt skal skje på en forsvarlig måte og at dyret ikke skal utsettes for unødvendig lidelse. Viltet skal spares for lidelser som kunne vært unngått. Lidelse som måtte oppstå, må begrenses mest mulig.»

Dyrevelferdsloven sier at dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger (§ 3). Avlaving av dyr og håndtering i forbindelse med avlavingen skal skje på dyrevelferdsmessig forsvarlig måte (§ 12). Jakt, fangst og fiske skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte (§ 20).

Etter Rådets syn er det av vesentlig betydning at dyras lidelser er lavest mulig når de skal avlives, uansett metode. Jakt skal foregå med kontrollert avlivning, vanligvis ved skudd fra jegeren. Hunder dreper sjelden byttet raskt og humant. Dette kan resultere i langvarig lidelse for dyret, som blir jaget, bitt og revet i stykker før det dør. Ved bruk av losende hunder, som beveger seg over store områder, kan rekkevidde og innkalling være problematisk. Hvis disse hunder er trent opp til å skade eller døde kan det ta lang tid for jeger er på plass og kan få kontroll over situasjonen. Hvilket øker risikoen for en at viltet utsettes for unødvendig stress og lidelse før det blir avlivet.

Hvert år kan vi lese om tragiske hendelser hvor løse hunder jakter, angriper og i verste tilfeller dreper sau på bete. Her vektlegges ofte de store lidelsene som dyrene har fått gjennomgå før de døde. Rådet for dyreetikk bemerker at vi generelt ser annerledes på en sau enn på vilt selv om en rev, hare eller hjortedyr har samme bevissthet og opplever det samme stresset og smerten som en sau.

Forstyrrelse av dyreliv og skader på ikke-mål-arter

Selv om hunden trenes til at angripe spesifikke arter og/eller individer er det vanskelig å kontrollere hundens instinkter fullstendig når den går inn i jaktmodus. Hunder kan angripe feil dyr, som kalver, ungdyr, eller fredede arter, noe som kan skade sårbare bestander. Den kan også angripe dyr som er større enn hva den er trent til og har kapasitet til å drepe, hvilket kan påføre dyret store smerter og lidelse hvis det klarer å flykte eller resultere i en langsom og smertefull død.

Trening av skarpe hunder

Rådet stiller spørsmål ved hvordan man trener hunder som skal lære seg at skade og/eller drepe dyr ved jakt. Altså forhold som omhandler hvordan slik trening foregår for å vekke og trene hunden til å drepe.

Jaktinstinktet til en hund påvirkes av faktorer som arv, miljø, erfaring, trening og individuelle egenskaper. Man kan si at jaktinstinktet er et medfødt, ubevisst beteende til å utføre all type adferd relatert til jakt, jaging og fangst av byttedyr. Denne adferd utspilles ofte i en spesifikk rekkefølge kalt predatorkjeden:

Søke → snike/«eye» → søke/forfølge → gripe-bitt → drepe-bitt → dissekere → konsumere.

Gjennom målrettet avl og trening kan man forsterke eller hemme ulike ledd i denne kjeden, og på den måten forme forskjellige hundetyper med ulike jaktegenskaper.

Funksjonsgruppe (eks. raser)	Forsterket jaktegenskap	Hemmet jaktegenskap	Jaktbruk
Stående fuglehunder (Pointer, setter)	Søk og «point»	Forfølgelse og bitt frem til skudd	Markere fugl for jeger
Retriever (Golden, labrador)	Gripe og bære uten å skade	Drepe/bitt	Apport av felt vilt uten å skade
Drivende hunder (Beagle, støver)	Søk og forfølgelse	Bitt (jeger avliver)	Drive hjortevilt/småvilt mot jeger
Terriere og spisshunder	Full kjede, inkl. kraftig bitt	Ingen	Jakt på smårovvilt eller storvilt

Selv om studier viser store arvelige forskjeller i jaktlyst mellom raser, forklarer rase kun rundt 10% av variasjonen i jaktlyst mellom individer. Dette innebærer at det kan være stor overlapp mellom individer fra ulike raser. Eier har et stort ansvar for hvordan hunden blir. Hunder som blir belønnet for å jage utvikler sterkere jaktlyst. Tidlig og kontrollert eksponering, i tillegg til korrekt trening, er veldig viktig for å styre jaktinstinktet i riktig retning. Hunder med et sterkt jaktinstinkt som ikke har blitt skikkelig trent eller behersket kan utsette seg selv og andre, inkludert vilt, kjæledyr, husdyr og mennesker, i potensielt farlige situasjoner. Dette gjelder fremfor alt hunder som er trent til å bite og drepe viltet.

Tidligere har Rådet for dyreetikk har uttalt seg «om trening av jakthund på hare i hegn» hvor Rådets konklusjon i forhold til denne type treningsform ble følgende:

«Hensikten med å trene harehund på hare i hegn er å effektivisere treningen og seinere jakten for jegeren. Haren står i reell fare for å bli innhentet og drept av hunden. Landbruksdepartementets etikuttvalg ser ikke at de fordelene en slik preging eller jakttrening innebærer, rettferdiggjør den belastning og fare som haren utsettes for. Utvalget vil derfor konkludere med at hold av hare i hegn for å trene jakthund ikke er etisk akseptabelt.»

Selv om uttalelsen er fra 1994 står Rådet for dyreetikk fast ved konklusjonen sin om at denne type treningsform er etisk uakseptabelt, uavhengig type vilt og hunderase.

Rådet for dyreetikk har tidligere også vurdert jaktprøver som arrangeres for hihunder:

«Hihundprøven er en bruksprøve som blir vektlagt i avlsarbeidet for noen av disse hunderasene. Hunden skal være passe pågående, slik at den motiverer reven til å flykte uten at hunden derved kommer i slåsskamp og blir skadet. Det benyttes en farmrev, som plasseres i et bur inne i et kunstig anlagt hi. Buret hindrer fysisk skade, men reven vil selvfølgelig kunne bli redd. Ifølge en rapport fra en befarings fra Mattilsynet var ikke reven som ble brukt synlig stresset. Dette var en erfaren rev, som var opplært ved hjelp av belønning og som hadde forventninger om en godbit etter hver økt. Rådet tviler ikke på at en testrev etter hvert vil erfare at situasjonen er ufarlig og at den vil få positive forventninger om godbiten. Rådet antar likevel at en rev vil stresses mye i opplæringsfasen. Rådet erkjenner dessuten at opplæringen krever kunnskap om trening av dyr som ikke alle innehar. Rådet mener at hijakt er en unødvendig jaktform fordi man har bedre alternativer, og at hijaktprøver dermed setter reven i "fare for å lide i utreningsmål", jfr. dyrevernlovens § 2.»

Fokusert avle og sikkerhet til mennesker og dyr

Et annet spørsmål som kan vekke en bekymring er om disse hunder er trygge for mennesker. I 2001 og 2004 innførte Norge et generelt raseforbud mot visse hundetyper i kategorien kamphunder (Forskrift om forbud mot innførsel, hold og avl av farlige hunder § 2, Forskrift om hunder § 1, Hundeloven § 19). Bakgrunnen til forbudet var først og fremst ur sikkerhetshensyn til både mennesker og dyr – da disse hundene ble avlet frem for kamp og egenskaper (styrke, bitt og smerteterskel) som kan innebære fare omgivelsene. Det vil si risikoen som disse hunden kunne utgjøre ble vurdert som større enn fordelene ved å tillate dem som selskaps- eller brukshunder.

Rådet mener at det å tillate og trene jakthunder til å skade/drepe kan medføre en risiko for at oppdrettere vil begynne å avle arbeidshunder av tillatte raser med egenskaper som ligner på dem hos kamphunder.

De fokuserte egenskaper i predatorkjeden som bitt/drepe en avler på kan etter hvert bli et sikkerhetsproblem for andre mennesker og dyr. Selv om rase ikke kan si hvor sterke instinkter hunden utvikler, finnes en risiko at fokusert avle i kombinasjon med intensiv og aggressiv trening, kan forme hunder som kan være farlige for mennesker og dyr som kommer i kontakt med disse enkeltindivider.

Antall hunder

Regulering av antall hunder og normalt bruk i praksis

Slik rådet oppfatter dagens lovgivning, finnes det for tiden ingen generell nasjonal regel i viltressursloven som angir hvor mange hunder som kan brukes til jakt, men forskrifter for jakt på visse arter og prøvereglement setter grenser. Antall hunder som blir bruk varierer med type jaktform. Under er en forenklet beskrivelse, for å gi et bilde og bedre forståelse, av hvordan norske jegere praktiserer bruk av hund under jakt.

Elgjakt (hjortevilt) i losjakt

Ved jakt på hjortevilt brukes ofte flere enn én hund om gangen. Antall hunder kommer an på størrelsen på jaktområdet og arronderingen. Det er også noen jaktlag som bruker båndhund i tillegg til løse hunder som skal stille og lose på dyret, først og fremst elg, men også hjort. Under jakt på hjort og rådyr brukes først og fremst hunder som er såkalt "løs på drevet halsende hund", hvilket innebærer at hunden forfølger et flyktende dyr og gir hals/halser (signal til jeger) når den er på sporet av viltet. Ved jakt på rådyr er det krav om at boghøyde til jakthunden er maksimalt 41 cm. Dette krav begrenser hvilke hunderaser som kan brukes ved denne type jakt og er positiv for dyrevelferden da kravet om kortbeint hund reduserer hastigheten på drevet.

Ved jakt på stovilt er det også lovpålagt om tilgang til en godkjent ettersøkshund. En ettersøkshund er en hund som har godkjent prøve i å følge spor og blodspor, og kan spore opp hjortevilt som er skadeskutt på jakt eller som er skadet i trafikken.

Ettersøk

«§ 23. Krav om godkjent ettersøkshund: «Under jakt på elg, hjort og rådyr, skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått praktisk prøve i henhold til instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av direktoratet.

Dersom slik hund ikke medføres under jaktutøvelsen, skal det gjennom skriftlig avtale være sikret tilgang innenfor et rimelig tidsrom etter påskyting. Kommunen kan kreve at jeger dokumenterer tilgang til godkjent ettersøkshund.»

Per dags dato utføres ettersøk i Norge som regel med kun én godkjent ettersøkshund. I Sverige brukes det mer og mer to hunder under ettersøk, særlig ved ettersøk av villsvin. I tillegg til ettersøkshunden har man en såkalt "slipphund" som kan slippes dersom dyret ikke er så skadet at det ligger, men løper unna når ettersøksekvipasjen nærmer seg. "Slipphunden" brukes i disse tilfellene for å stille dyret i los (stå stille) slik at jegeren/jegerne kan få mulighet til å avlive det. Denne type ettersøk er ikke vanlig i Norge ennå, men hvis man i Norge også tar i bruk mer spesialiserte ettersøksraser, er det sannsynlig at dette vil bli mer utbredt her også.

Harejakt

Vanligvis brukes én drivende hund om gangen. Hunden slippes løs i jaktområdet og sporer selv opp en hare. Hunden følger så haren som prøver å flykte, samtidig som den bjeffer. På den måten kan jegeren lokalisere hvor haren befinner seg i jaktterrenget. Harer pleier å løpe i en stor ring, og jegeren plasserer seg et sted på denne runden. Tempoet blir sjelden svært stort, fordi hunden gjerne mister sporet innimellom. Losen kan imidlertid pågå lenge (time) og det regnes tradisjonelt som dårlig skikk å skyte haren tidlig i en los.

Fuglejakt

Ved denne jaktform er det lov å bruke flere hunder samtidig, men vanlig praksis er 1-2 hunder. Type hund som blir brukt er stående eller appporterende hund. Stående fuglehunder søker og tar stand foran fuglen ved lokalisering, signaliserer til jeger, og får den på vinger etter kommando fra jeger. Appporterende fuglehunder holder seg primært rolige til fuglen er skutt og når jeger gir signal, søker hunden opp den skutte fuglen og bærer den forsiktig tilbake til jeger.

Hijakt

Hijakt er lovlig til rev og grevling, dog ikke i yngletiden. En lavbeint hund (som dachs, terrier eller drever) sendes inn i hiet og gjør utfall mot reven eller grevlingen slik at den til slutt velger å rømme. Jegeren er postert med gevær ved en utgang. Er det flere kjente utganger, kan flere jegere posteres, eller noen utganger kan stenges. Dyret skytes idet det forlater hiet.

Fordeler og ulemper ved ulike antall hunder		
Antall hunder	Fordeler	Ulemper (dyrevelferd)
Én hund	Best kontroll, mindre stress på viltet (ikke ved hijakt), enklere å lese hundens signaler. Mindre stress på annet vilt og fugl i jaktområdet.	Mindre effektiv dekning av terreng. Hijakt - lang fase med stress for reven på grunn av hundens nærvær.
To hunder	Bedre dekning, kan samarbeide (f.eks. én driver, én avskjærer).	Større risiko for at viltet stresseres over lengre tid, vanskeligere å kontrollere to hunder samtidig. Negativ stress for annet vilt/fugl i samme jaktområdet.
Tre hunder eller fler	Svært effektivt for å dekke stort område raskt.	Kan føre til langvarig forfølgelse, høy fart og risiko for overoppheting eller skader på både vilt og hunder. Negativ stress for annet vilt/fugl i samme jaktområdet.

Løs hund eller båndkrav

Bruk av løs, jagende hund under aktiv jakt vil kunne stresse viltet ekstra. Dette gjelder i liten grad elg, som kanskje snarere viser irritasjon enn frykt, men sannsynligvis innebærer dette stress for rådyr og hare. For rådyr vil kravet om kortbeint hund redusere hastigheten på drevet. En harehund vil vanligvis tape sporet av og til, slik at haren får en pause. Rådet har ikke funnet data som belyser hvor mye en los belaster haren. Når det gjelder antall hunder, bør det ikke være tillatt å bruke flere hunder enn man har kontroll over.

Å «ha kontroll på hunden sin» inkluderer blant annet at:

- Hunden skal kunne gå løs uten å løpe av gårde ukontrollert.
- Hunden skal komme på innkalling, også når det er vilt i nærheten – det vil si at den skal kunne avbryte en jakt dersom den ikke har fått tillatelse av eieren til å følge etter viltet.
- Hunden skal adlyde innkalling på lang avstand (for eksempel ved bruk av fløyte eller håndsignal).

Forstyrrelse av økosystem og bestand

Jakt påvirker ikke kun dyrene som blir jaktet på, men resulterer også i stressbelastning på vilt og fugl som lever i skogen hvor jakta pågår. Drivjakt er en jaktmetode der deler av jaktlaget, med eller uten hund, beveger seg gjennom terrenget og således får viltet til å forflytte seg i retning av skyttere som er utplassert på strategiske steder. Denne jaktmetoden vil uroe alt vilt i terrenget. Denne belastningen blir større når flere hunder brukes samtidig og/eller hvis hundene i tillegg er trent til å drepe. Dette kan føre til redusert fruktbarhet, økt dødelighet blant unge og svake individer, og forstyrrelser av habitat og bevegelsesmønstre. En studie av svensk elg viser at elgkuer som har mistet en kalv endrer adferd og lærer seg unngå jegerne ved etterfølgende jaktseponger. Studien viste at elgkyr som hadde mistet en kalv endret oppførsel i forhold til elgkyr som ikke hadde mistet en kalv. De unngikk å bevege seg over åpne områder og holdt avstand til veier og områder med menneskelig aktivitet. Studier fra hele verden viser at mange dyrearter endrer bevegelsesmønster når jaktsepongen starter. De beveger seg bort fra mennesker og søker seg mot områder som er tryggere og blir mer aktive om natten. Studier fra USA har til og med vist at dyrene kan justere oppførselen sin etter type jaktform.

Det er også viktig å huske at hunder kan være effektive rovdyr – hvilket kan resultere i overdreping, reduserte bestander og forstyrrelser i økosystemer.

Konklusjon: Momenter som bør vektlegges i forslag til ny regulering

Definisjoner

Rådet for dyreetikk ønsker en tydeligere definisjon på hvilke hunderaser som skal inkluderes i begrepet «skarpe hunder». Kan man dela inn begrepet ”skarpe hunder” i ulike undergrupper avhengig av hvilke jakttegnaker de har? Hvis man ønsker å forby noen typer av skarpe hunder, er det viktig med en tydelig inndeling for at ha mulighet til å fortsette bruke hunder med jaktinstinkter som kan være positivt i forhold til dyrevelferd og redusert lidelse hos viltet.

Rådet ønsker en tydeligere forklaring på hva det innebærer å holde viltet i munnen ved bitt. Rådet tenker det er positivt at en appporterende hund forsiktig kan holde viltet/fuglen i munnen og bære det til jegeren som avliver dyret hvis det ikke ble drept av skuddet. Hvis «holde viltet i munnen» også inkluderer at hunden skader eller dreper dyret mener Rådet at det er en veldig stor risiko for økt stress og unødvendig lidelse hos viltet.

Skarpe hunder som trenes til å skade/drepe

Rådet mener at en tillatelse for jakt med hunder som er trent til å skade og/eller drepe ikke er forenlig med norsk lovverk. Viltresursloven - «jakt skal skje på en forsvarlig måte og at dyret ikke skal utsettes for unødvendig lidelse» (§ 18). Dyrevelferdsloven – *dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger (§ 3). Avliving av dyr og håndtering i forbindelse med avlivingen skal skje på dyrevelferdsmessig forsvarlig måte (§ 12). Jakt, fangst og fiske skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte (§ 20).*

Etter Rådets syn er det av vesentlig betydning at dyras lidelser er lavest mulig når de skal avlives, uansett metode. Jakt skal foregå med kontrollert avlivning, vanligvis ved skudd fra jegeren. Hunder dreper

sjelden byttet raskt og humant. Dette kan resultere i langvarig lidelse for dyret, som blir jaget, bitt og revet i stykker før det dør.

Rådet for dyreetikk mener derfor at det ikke er etisk forsvarbart at tillate jakt med hunder som er trent til å skade eller drepe viltet.

Hunder som skal skade eller drepe ved jakt må trenes til dette, ofte ved hjelp av levende bytte. Rådet for dyreetikk mener at denne type treningsform er etisk uakseptabelt, uavhengig type vilt og hunderase.

Rådet stiller spørsmålstegn til hvorfor skal vi tillate og trene jakthunder til å drepe når vi har forbudt kamphunder i Norge. Hvorfor skal vi tillate avle med egenskaper som ligner på dem hos kamphunder? Rådet mener at å avle på egenskapene bitt/drepe, i kombinasjon med intensiv og aggressiv trening, kan forme hunder som innebærer en risiko for mennesker og dyr.

Antall hunder

Rådet for dyreetikk mener at korrekt brukt av hund kan øke sjansene for at skadet vilt raskt blir funnet og dermed kan bidra til å redusere unødig lidelse hos skadet vilt (ulykke eller skadeskutt). Hvis man ser til interessene for jegere så er det selvsagt gunstig å bruke flere hunder hvilket gir mer effektiv jakt da man klarer å dekke store arealer på kort tid. Ser man på antall hunder ut fra et dyrevelferdsperspektiv, ser ting annerledes ut.

En hund er i de fleste tilfeller best i forhold til kontroll og dyrevelferden til både dyrene som det blir jaktet på, men reduserer også stresset for andre dyr i jaktområdet. To eller flere hunder kan redusere tiden det tar å lokalisere viltet, hvilket gir bedre dekning og kan være gunstig ved ettersøk av skadde dyr. Å andre siden kan to eller flere hunder øke risikoen for unødig stress og lidelse hos viltet med økt risiko for dyrevelferdsbrudd. Flere hunder innebærer økt jaktpress hvilket reduserer mulighetene for viltet at stoppe opp, hvile, søke skydd og overleve. Flere hunder er vanskeligere å kontrollere, noe som kan resultere i uoversiktlige situasjoner og at hundene kommer i kontakt med viltet. Hunder som jakter i lag, kan trigge hverandre og bli mer aggressive.

I dagens lovverk er det ikke noen tydelige retningslinjer for hvor mange hunder man kan bruke på et jaktlag. Ut fra et dyrevelferdsperspektiv for viltet, økosystemer og bestand kan man se på et maks antall.

Rådet for dyreetikk mener at antall hunder kan vurderes ut fra et dyrevelferdsperspektiv og opp mot type jakt. Det bør det ikke være tillatt å bruke flere hunder enn man har kontroll over.

Denne uttalelsen er skrevet av Lina Ahlén, i samarbeid med Rudi Ripman Seim og Lars Haneborg.

På vegne av Rådet for dyreetikk

Lina Ahlén, Rådets sekretær

REFERANSER

Dyrevelferdsloven

Viltresursloven

Forskrift om utøvelse av jakt og fangst

Forskrift om forbud mot innførsel, hold og avl av farlige hunder

Forskrift om hunder

Hundeloven

Andrews, K., Birch, J., Sebo, J., og Sims, T. (2024). The New York Declaration on Animal Consciousness. Tilgjengelig på nett: <https://sites.google.com/nyu.edu/nydeclaration/declaration>

Low, P. (2012). The Cambridge Declaration on Consciousness. Proceedings of the Francis Crick Memorial Conference, Churchill College, Cambridge University, July 7 2012, s. 1-2. Tilgjengelig på nett: <https://fcmconference.org/img/CambridgeDeclarationOnConsciousness.pdf>

https://www.njff.no/jakt/smaviltjakt/hare?accordion_section=2-2&#accordion_section=2-2

<https://vetfinder.no/dyrhelse-a-a/hund/apporterende-fuglehunder>

<https://www.slu.se/nyheter/2024/10/algkor-som-fatt-kalven-skjuten-undviker-jagare/>

[Naivety dies with the calf: calf loss to human hunters imposes behavioral change in a long-lived but heavily harvested ungulate | Movement Ecology | Full Text](#)

<https://enviroliteracy.org/what-causes-a-dog-to-have-a-high-prey-drive/>

Steven L. Lima and Lawrence M. Dill. 1990. Behavioral decisions made under the risk of predation: a review and prospectus. *Canadian Journal of Zoology*. **68**(4): 619-640. <https://doi.org/10.1139/z90-092>

Parsons AW, Wikelski M, Keeves von Wolff B, Dodel J, Kays R. Intensive hunting changes human-wildlife relationships. *PeerJ*. 2022 Oct 11;10:e14159. doi: 10.7717/peerj.14159. PMID: 36248718; PMCID: PMC9563281.

<https://www.jeger.no/jakthund/raadyrhund>

https://www.nrk.no/trondelag/elg_-hjort_-radyr-og-rype---slik-blir-dyr-pavirka-av-jakt-ifolge-forskning-1.16545876

<https://www.njff.no/jakthund/jakthundraser#:~:text=Her%20finner%20du%20v%C3%A5r%20guide%20til%20jakthundraser%20og,vanligvis%20inn%20i%20fuglejakt%2C%20sm%C3%A5vilt%20-%20og%20storviltjakt.>

<https://www.mattilsynet.no/dyr/kjaeledyr/hund/forbudte-hunder-og-hunderaser>

Rådet for dyreetikk, diverse uttalelser (alle kan søkes opp på www.radetfordyreetikk.no):

Høringssvar – forslag til ny lov om utøvelse av jakt, fangst og felling av vilt mv. (2024)

Uttalelse om jakt og viltforvaltning

Trening av jakthund på hare i hegn (1994)